

Algemene Beschouwingen Lokaal Alternatief Programmabegroting 2018-2021

Dank u wel voorzitter.

Lokaal Alternatief is trots op de voorliggende begroting. De financiële huishouding van onze gemeente is weer op orde. Dit geeft weer ruimte voor nieuw beleid. Wij danken het college, onze coalitiepartners en de hele raad dat we dit samen hebben bereikt. Wij constateren ook met genoegen dat de lastendruk voor onze inwoners en bedrijven gelijk blijft.

Voorzitter, wij bespreken de programma -onderdelen bestuur, maatschappij en omgeving in die volgorde.

Bestuur

De samenwerking binnen de Liemers, de centrale inkoop, loopt goed. Wij dringen er op aan dit voort te zetten.

Vraag: Graag vernemen wij van het college in hoeverre de samenwerking lukt met de lokale bedrijven, want wij beschouwen het MKB als hart van onze lokale economie.

Lokaal Alternatief dringt er bij het college op aan om de veiligheid van persoonsgegevens op een hoog niveau te borgen. Onze inwoners moeten kunnen vertrouwen op deze veiligheid. De communicatie richting de samenleving is sterk verbeterd maar blijft altijd een punt van aandacht. Wij verwijzen hier naar de resultaten van de enquête digitale dienstverlening gemeente Duiven. Online communiceren wordt steeds belangrijker. 95 % van de enquête-deelnemers werkt met sociale media waarbij Facebook en WhatsApp het meest worden gebruikt. Lokaal Alternatief ziet grote mogelijkheden om met de inwoners op een interactieve manier te communiceren en is blij met het voornemen van het college om nog dit jaar een WhatsApp-klantkanaal te introduceren. Het gebruik van WhatsApp kan de interactieve communicatie nog extra ondersteunen, doordat het contact meteen persoonlijker is dan via Facebook en Twitter. Lokaal Alternatief vindt het persoonlijk contact tussen inwoners en gemeente essentieel. We mogen daarbij niet vergeten dat een grote groep inwoners er nog steeds de voorkeur aan geeft op een andere, traditionele manier te worden geïnformeerd.

In dit programma zit ook het thema ondermijning: Eén van de vijf prioriteiten in ons integraal veiligheidsbeleid. Dit is een groeiend probleem en vraagt steeds meer aandacht. Wij vinden het een goede zaak dat hiervoor een uitbreiding van 0,5 fte wordt ingezet.

Dan het programmaonderdeel: **Maatschappij**

Lokaal Alternatief ziet dat steeds meer inwoners meedoen aan buurtpreventieteams en WhatsApp-groepen. We hebben in het coalitieakkoord inwoners-initiatieven op een prominente plek gezet. Wij stellen vast dat hiermee voortgang is geboekt, maar zijn van mening dat aandacht nodig blijft.

Vorig jaar misten wij een concreet plan voor de 350.000 euro die destijds werd gevraagd voor het ondersteunen van ons basisnetwerk. Nu moeten wij helaas opnieuw constateren dat we (als raad) te weinig zijn meegenomen in de plannen en uitvoering rondom het basisnetwerk. Tijdens de begrotingsmarkt hebben wij begrepen dat 150.000 euro uit het budget sociaal domein nodig is om de vrijwilligers van het dienstencentrum in 2018 professioneel te ondersteunen. Wij willen bij dit plan benadrukken dat de vrijwilligers en de vrijwilligersorganisaties het uitgangspunt moeten zijn en blijven.

Vraag: Is ondersteuning van deze organisaties in lijn met de 5 ontwikkellijnen van het stimuleringsbeleid: Ontwikkelgericht ondersteunen, ondersteunen van allianties, gemeente als partner, helder samenspel met professionals en investeren in initiatieven?

Vraag: Hoe gaat het college in 2018 ons meenemen in de ontwikkelingen en uitvoering van de plannen?

Lokaal Alternatief vindt dat in 2018 de burgerbegroting realiteit moet worden. Een volgende stap in het vergroten van de directe invloed van inwoners op hun woon- en leefomgeving.

Vraag: Wij vragen het college de middelen voor 'kleur uw buurt' en 'burgerparticipatie' in een 'burgerbegroting' op te nemen. (Eventueel motie)

Voorzitter, de jeugd heeft de toekomst en wij willen onze wereld goed achterlaten voor onze kinderen en kleinkinderen. Ook onderwijs vinden wij belangrijk. Graag wil Lokaal Alternatief in dit verband de ontwikkeling van het primaire onderwijs in onze gemeente noemen: Het college is er, in samenwerking met de schoolbesturen, in geslaagd om in de kleine kernen de scholen voor langere tijd te behouden. Daarvoor zijn wij zeer erkentelijk want een essentieel onderdeel voor de leefbaarheid in al onze kernen is hiermee in stand gebleven.

Lokaal Alternatief staat voor goed onderwijs in een passende huisvesting. En wij steunen daarom het college in het onderzoek naar de toekomstige huisvesting van onze scholen in de hele gemeente en zijn benieuwd naar de resultaten.

Het initiatief van een groep jongeren en de Jongerenraad Duiven heeft geleid tot een prachtig nieuw jeugdthunk bij de sportvelden in het Horsterpark. Door samenwerking met Wijkraad-West en inwoners is dit gerealiseerd. Meer recent is uit onderzoek gebleken dat het gebruik van alcohol en drugs onder jongeren in onze gemeente daalt. Voorlichting en preventieve maatregelen bewijzen hun nut.

Initiatiefnemers van Go-clean motiveren inwoners om zwerfafval in hun leefomgeving op te ruimen. Dit initiatief verdient een pluim. En die hebben ze van ons ook gekregen. Hij was paars. En hiermee spreken wij onze grote waardering uit voor dit initiatief.

Een ander voorbeeld is de nieuwe vergaderstructuur: Met de start hiervan is de wens om directe inspraak te vergroten gehonoreerd.

Een verenigingsinitiatief voor een opblaashal ten behoeve van sportverenigingen is van een positieve beslissing voorzien. Op zeer korte termijn zien we hiervan het resultaat. Hiermee faciliteren wij het overdekt sporten in de winterperiode voor vele verenigingen.

Voorzitter, dit zijn zomaar enkele voorbeelden van succesvolle initiatieven van onze inwoners. Daarbij tellen wij de initiatieven (dorps- en wijkontwikkelingsplannen) van wijk- en dorpsraden natuurlijk ook op. Lokaal Alternatief zal zich blijven inzetten om via deze route, indien mogelijk en haalbaar, initiatieven te ondersteunen.

En dan, last but not least, ons WMO-beleid:

Voor Lokaal Alternatief staat voorop dat iedereen die zorg nodig heeft, ook passende zorg krijgt. Het klanttevredenheidsonderzoek aangaande de uitvoering van de WMO en de onderliggende transitie van centraal naar lokaal bestuur toont aan dat onze cliënten tevreden zijn over de gemeentelijke aanpak in Duiven. Dit vergde en vergt nog steeds een flinke inzet van de ambtelijke organisatie. Wij waarderen deze inzet en betrokkenheid.

Ons 3^e programmaonderdeel gaat over **Omgeving**.

Een vitaal centrum in onze gemeente vinden wij belangrijk voor onze samenleving. Het is een plek waar inwoners elkaar ontmoeten en zich prettig kunnen voelen. Met de afronding van het Remigiusplein is een goede basis gelegd voor het verder ontwikkelen van ontmoeten en genieten voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers. De samenwerking en positieve inzet van de Duivense ondernemers en de marktondernemers om het centrum te laten bruisen zien wij als een zeer goede ontwikkeling. Lokaal Alternatief zet in op een spoedige realisatie van fase 4.

Fantastisch vinden wij ook dat onze dinsdagmarkt weer centraal op het nieuwe plein is gestart. We zien meteen meer levendigheid en meer tevreden markt- en horecaondernemers. Een vitale markt met voldoende en divers aanbod trekt bezoekers en betekent omzet, levendigheid en, zeer belangrijk, ontmoeting.

Vraag: Lokaal Alternatief vraagt het college, in samenwerking met de marktcommissie en de horecaondernemers (Stichting HOP), initiatieven te ontplooiën om te komen tot verdere groei van het aanbod op onze markt.

Lokaal Alternatief dient samen met CDA en VVD op dit onderdeel een amendement in om de marktkoopluis voor één jaar vrij te stellen van het betalen van de leges (marktgeld).

In de ring rond het centrum zijn werkzaamheden afgerond die bijdragen aan een goede en veilige toegankelijkheid van ons centrum: Een deel van de Rijksweg is voorzien van nieuwe bestrating en een rotonde bij het Thuvinepark en recent een meer veilige oversteek bij de

Lombokstraat zijn gerealiseerd. Op dit moment zijn er onderzoeken gaande naar een rotonde op de West-singel/Rijksweg. Allemaal activiteiten die de goede en zo veilig mogelijke toegang van ons centrum bevorderen.

Verder willen wij de revitalisering van onze industrieterreinen o.a. Nieuwgraaf en de vestiging van nieuwe bedrijven noemen: Lokaal Alternatief ziet industrieterreinen die zijn aangepast aan de huidige tijd. Positief vinden wij de samenwerking met de ondernemers en het daarmee bereikte resultaat. Volgens ons biedt dit nieuwe bedrijven een warm welkom en bevestigt het de slogan "Duiven maakt het waar". Nieuwe bedrijven zorgen voor extra werkgelegenheid en meer kansen voor het behouden van het inwonersaantal in Duiven. Met als gevolg het vasthouden van goede voorzieningen in onze woon- en leefomgeving.

Voorzitter, we hebben geconstateerd dat de vrijetijdseconomie de afgelopen jaren een belangrijke groei heeft doorgemaakt in Duiven en ook in onze regio de Liemers. De vrijetijdseconomie was in 2017 een speerpunt: Nu missen wij dit echter in de begroting. Deze groei leidt tot meer bestedingen en werkgelegenheid. Lokaal Alternatief is van mening dat de inzet om bezoekers van ons Retailpark te verleiden ook het vitaal centrum en ons buitengebied te bezoeken moeten worden gecontinueerd en, zo mogelijk, versterkt. Het zichtbaar maken en ondersteunen van evenementen voor zowel bezoekers als onze eigen inwoners draagt bij aan een vitale gemeente.

Voorzitter, Lokaal Alternatief komt met een amendement om de vrijetijdseconomie weer zichtbaar te maken als speerpunt.

Een leefbare gemeente gaat vanzelfsprekend verder dan alleen gebouwen en economie, maar betekent tegelijkertijd aandacht voor flora en fauna. Een groene leefomgeving draagt bij aan een gezonde leefomgeving. Lokaal Alternatief vraagt het college om met een plan te komen voor een gedifferentieerd onderhoudsniveau. Wij willen daar graag een reactie op.

Lokaal Alternatief wil op deze plek oproepen om ook groen- en groenonderhoud breder te beschouwen. Wij lezen de laatste tijd verontrustende berichten over de afnemende aanwezigheid van voor de mens belangrijke en nuttige insecten zoals de bij.

Vraag: Is het college bereid te onderzoeken in hoeverre biodiversiteit met bloemen en planten de daling van het aantal nuttige insecten zoals bijen kan stoppen?

Wij dienen over dit onderwerp een amendement in .

Tenslotte, voorzitter, noemen wij in dit programmaonderdeel de dit jaar vastgestelde woonvisie. Daarin zijn initiatieven en plannen opgenomen die in het 1^e kwartaal 2018 concreter gaan worden. Voor Lokaal Alternatief is duidelijk dat onze drie kernen behoefte hebben aan een actueel woningaanbod. Afgestemd op de ontwikkelingen binnen onze bevolking. Betaalbare woningen voor jongeren, ouderen, maar ook als het kan behoud van inwoners in de kernen. De gerealiseerde dorpsvisies en wijkplannen laten hierbij naar onze mening niets aan duidelijkheid te wensen over.

Wij komen hiervoor met twee amendementen.

Lokaal Alternatief heeft de circulaire economie, waar duurzame energie en energiebesparing onder vallen, hoog in het vaandel staan want dit is de groene banenmotor voor de regio aan het worden. Deze groene banenmotor zorgt voor de nodige economische activiteiten in samenhang met respect voor natuur en milieu. Wij zijn blij dat circulaire economie een speerpunt is in de begroting en zien de uitwerking van dit speerpunt met vertrouwen en interesse tegemoet.

Afsluitend komen we tot een afronding.

Samengevat ziet Lokaal Alternatief een programma-begroting met weer mogelijkheden voor nieuw beleid. Nogmaals willen wij hiervoor onze waardering uitspreken aan alle betrokkenen die ook in moeilijker tijden aan het stuur zijn gebleven.

We zijn voorbereid op de toekomst en zien dat deze begroting hiervoor voldoende en goede mogelijkheden biedt. Lokaal Alternatief blijft zich inzetten voor het credo: "Iedereen kan en mag meedoen".

Tot zover in eerste termijn, voorzitter.